EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 12.10.2022
COM(2022) 531 final

2022/0327 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o úplném pozastavení uplatňování Dohody mezi Evropskou unií a Vanuatskou republikou o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Vanuatská republika je uvedena na seznamu v příloze II nařízení (EU) 2018/1806[1] mezi třetími zeměmi, jejichž státní příslušníci jsou od vízové povinnosti osvobozeni při překračování vnějších hranic členských států pro pobyty, jejichž celková délka nepřekročí 90 dnů během jakéhokoliv období 180 dnů.

Osvobození od vízové povinnosti pro státní příslušníky Vanuatu je použitelné od 28. května 2015, kdy byla podepsána Dohoda mezi Evropskou unií a Vanuatskou republikou o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty (dále jen „dohoda“) a kdy se tato dohoda začala prozatímně provádět v souladu s jejím čl. 8 odst. 1. Dohoda vstoupila v platnost dnem 1. dubna 2017.

Od 25. května 2015 uplatňuje Vanuatu režimy občanství pro investory, které představují pro členské státy EU rizika pro veřejný pořádek a bezpečnost. Tyto režimy zejména umožňují státním příslušníkům třetích zemí s vízovou povinností snadno získat státní příslušnost země s bezvízovým stykem, a tak obejít postup udělování schengenských víz a dosáhnout bezvízového přístupu do EU.

Komise posoudila režimy občanství pro investory uplatňované Vanuatu a dospěla k závěru, že tyto režimy představují zvýšené riziko pro vnitřní bezpečnost členských států. Komise v tomto posouzení také dospěla k závěru, že režimy občanství pro investory uplatňované Vanuatu by mohly státním příslušníkům třetích zemí umožnit obcházet postup Unie pro udělování krátkodobých víz a posouzení bezpečnostních a migračních rizik, které tento postup zahrnuje.

V souladu s čl. 8 odst. 4 mohou smluvní strany uplatňování dohody zcela nebo zčásti pozastavit z důvodů veřejného pořádku nebo ochrany národní bezpečnosti.

S ohledem na výše uvedené přijala Komise dne 12. ledna 2022 návrh rozhodnutí Rady o částečném pozastavení uplatňování dohody. Rada toto rozhodnutí přijala dne 3. března 2022. Pozastavení je omezeno na běžné cestovní pasy vydané od 25. května 2015, kdy začal výrazně narůstat počet úspěšných žadatelů o udělení státního občanství Vanuatu v režimu pro investory.

Po částečném pozastavení uplatňování dohody rozhodnutím Rady (EU) 2022/366, v souladu s čl. 8 odst. 2 písm. d), čl. 8 odst. 3 a čl. 8 odst. 6 nařízení (EU) 2018/1806, dospěla Komise k závěru, že udělování občanství Vanuatu v rámci jeho režimů občanství pro investory představuje nárůst rizik pro vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek členských států, a rozhodla, že je třeba přijmout opatření. Na základě čl. 8 odst. 6 písm. a) nařízení (EU) 2018/1806 bylo přijato prováděcí nařízení Komise (EU) 2022/693 o dočasném pozastavení osvobození od vízové povinnosti pro státní příslušníky Vanuatu, pokud jde o držitele běžných cestovních pasů vydaných Vanuatu od 25. května 2015, které je použitelné od 4. května 2022 do 3. února 2023[2].

Poté, co dne 4. května 2022 vstoupilo v platnost pozastavení osvobození od vízové

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1806 ze dne 14. listopadu 2018, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (Úř. věst. L 303, 28.11.2018, s. 39).

[2] Prováděcí nařízení Komise (EU) 2022/693 ze dne 27. dubna 2022 o dočasném pozastavení osvobození od vízové povinnosti pro státní příslušníky Vanuatu (Úř. věst. L 129, 3.5.2022, s. 18).

povinnosti pro státní příslušníky Vanuatu, a v souladu s čl. 8 odst. 6 písm. a) posledním pododstavcem nařízení (EU) 2018/1806 zahájila Komise posílený dialog s Vanuatu za účelem nápravy situace, která vedla k dočasnému pozastavení osvobození od vízové povinnosti.

Dne 12. května 2022 se konalo zahajovací zasedání tohoto dialogu, na němž se obě strany dohodly, že dosáhnou vzájemně uspokojivého řešení. Komise za tímto účelem navrhla pořádat každý měsíc technické schůzky. Vanuatu souhlasilo s tím, že jmenuje partnera pro dialog a že bude v této věci s Komisí komunikovat s cílem přistoupit k následným technickým schůzkám. Avšak i přes připomenutí zaslaná Komisí dne 1. června a 23. června 2022 neposkytlo Vanuatu Komisi žádné následné kontaktní údaje ani informace.

V září 2022 obdržely útvary Komise od představitelů Vanuatu aktuální informace o politické situaci v zemi, v níž byl dne 18. srpna 2022 rozpuštěn parlament a v níž se dne 13. října 2022 mají konat všeobecné volby. V této souvislosti představitelé Vanuatu vysvětlili, že jakékoli rozhodnutí o pokračování dialogu s Komisí bude muset počkat na výsledky všeobecných voleb a vytvoření nové vlády.

Vanuatu nepřijalo opatření za účelem nápravy okolností, které vedly k dočasnému pozastavení osvobození od vízové povinnosti, a tudíž zvýšené riziko pro vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek členských států přetrvává. Komise se zároveň domnívá, že Vanuatu nevede dialog s Unií. Komise se proto domnívá, že je nutné uplatňování dohody zcela pozastavit.

Proto by rozhodnutí Rady (EU) 2022/366 mělo být nahrazeno rozhodnutím Rady o úplném pozastavení uplatňování Dohody mezi Evropskou unií a Vanuatskou republikou o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty.

2022/0327 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o úplném pozastavení uplatňování Dohody mezi Evropskou unií a Vanuatskou republikou o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 77 odst. 2 písm. a) ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dohoda mezi Evropskou unií a Vanuatskou republikou o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty[3] (dále jen „dohoda“) byla podepsána dne 28. května 2015 a od tohoto data prozatímně uplatňována[4] s cílem usnadnit státním příslušníkům Vanuatu cestování do Unie a občanům Unie cestování na Vanuatu.

(2) Dohoda je založena na společném přání Unie a Vanuatu podpořit kontakty mezi lidmi, zvýšit cestovní ruch a podnítit obchod mezi Unií a Vanuatu.

(3) Podle čl. 8 odst. 4 dohody může kterákoli smluvní strana dohodu zcela nebo částečně pozastavit, zejména z důvodů veřejného pořádku a ochrany národní bezpečnosti. Rozhodnutí o pozastavení musí být druhé smluvní straně doručeno nejpozději dva měsíce před zamýšleným nabytím účinnosti. Jakmile důvody pozastavení pominou, smluvní strana, která dohodu pozastavila, bezodkladně uvědomí druhou smluvní stranu a pozastavení zruší.

(4) Vanuatu uplatňuje režimy občanství pro investory, v jejichž rámci udělilo své státní občanství státním příslušníkům jiných zemí, kteří neměli předtím k Vanuatu žádné vazby, a velkou většinu žádostí vyřídilo kladně. Do března 2021 vydalo Vanuatu více než 10 500 cestovních pasů, přičemž míra zamítnutých žádostí byla extrémně nízká[5]. Vznikají tak pochybnosti, pokud jde o spolehlivost bezpečnostního šetření a hloubkových kontrol prováděných vanuatskými orgány.

(5) Navíc k zemím původu úspěšných žadatelů patří i několik zemí, jejichž státní příslušníci jsou povinni mít při překračování vnějších hranic Unie vízum.

(6) Při jednáních mezi Komisí a orgány Vanuatu v říjnu 2017, listopadu 2019, červnu 2020 a březnu 2021 vyjádřila Komise vážné obavy ohledně režimů občanství Vanuatu pro investory, zejména udělování občanství osobám uvedeným v databázích Interpolu,

---

[3] Úř. věst. L 173, 3.7.2015, s. 48.

[4] Rozhodnutí Rady (EU) 2015/1035 ze dne 7. května 2015 o podpisu jménem Evropské unie a prozatímním provádění Dohody mezi Evropskou unií a Vanuatskou republikou o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty (Úř. věst. L 173, 3.7.2015, s. 46).

[5] Informace poskytnuté pasovým úřadem Vanuatu dne 14. června 2021.

neexistence požadavků na fyzickou přítomnost nebo bydliště, krátkých lhůt pro vyřízení žádostí a nedostatečné systematické výměny informací se zeměmi původu nebo hlavního předchozího pobytu žadatelů, a varovala vládu Vanuatu před možností obnovení vízové povinnosti, nebudou-li tyto obavy řešeny. Vysvětlení, která poskytlo Vanuatu, uvedené obavy dostatečně nerozptýlila.

(7) Uplatňování dohody bylo proto rozhodnutím Rady (EU) 2022/366[6] částečně pozastaveno. Pozastavení je omezeno na běžné cestovní pasy vydané Vanuatu od 25. května 2015, kdy začal výrazně narůstat počet úspěšných žadatelů o udělení státního občanství Vanuatu v režimu pro investory.

(8) Rozhodnutí (EU) 2022/366 uplatňování dohody sice částečně pozastavilo, bylo ale také nezbytné stanovit pozastavení na úrovni práva Unie.

(9) Komise proto na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1806[7] dne 27. dubna 2022 přijala prováděcí nařízení (EU) 2022/693[8], dočasně pozastavující osvobození od vízové povinnosti pro státní příslušníky Vanuatu, kteří jsou držiteli běžných cestovních pasů vydaných Vanuatu od 25. května 2015, na dobu devíti měsíců s platností od 4. května 2022 do 3. února 2023.

(10) Poté, co toto pozastavení nabylo účinnosti, Komise v souladu s nařízením (EU) 2018/1806 zahájila posílený dialog s Vanuatu za účelem nápravy okolností, které vedly k dočasnému pozastavení osvobození od vízové povinnosti.

(11) Tento dialog byl sice dne 12. května 2022 zahájen, avšak Vanuatu jej od té doby nevedlo smysluplně. Během devítiměsíčního období stanoveného prováděcím nařízením (EU) 2022/693 tak nebylo možné napravit okolnosti, které vedly k dočasnému pozastavení osvobození od vízové povinnosti.

(12) Režimy občanství pro investory uplatňované Vanuatu i nadále představují zvýšené riziko pro vnitřní bezpečnost členských států a obcházení postupu Unie pro udělování krátkodobých víz a posouzení bezpečnostních a migračních rizik, které tento postup zahrnuje. Vzhledem k tomu, že Vanuatu neusiluje o nápravu těchto okolností, mělo by být rozhodnutí (EU) 2022/366 zrušeno a uplatňování dohody ve vztahu ke všem státním příslušníkům Vanuatu zcela pozastaveno.

(13) Toto rozhodnutí rozvíjí ta ustanovení schengenského *acquis*, kterých se neúčastní Irsko v souladu s rozhodnutím Rady 2002/192/ES[9]; Irsko se tedy nepodílí na jeho přijímání a toto rozhodnutí pro ně není závazné ani použitelné,

---

[6] Rozhodnutí Rady (EU) 2022/366 ze dne 3. března 2022 o částečném pozastavení uplatňování Dohody mezi Evropskou unií a Vanuatskou republikou o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty (Úř. věst. L 69, 4.3.2022, s. 105).

[7] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1806 ze dne 14. listopadu 2018, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (Úř. věst. L 303, 28.11.2018, s. 39).

[8] Prováděcí nařízení Komise (EU) 2022/693 ze dne 27. dubna 2022 o dočasném pozastavení osvobození od vízové povinnosti pro státní příslušníky Vanuatu (Úř. věst. L 129, 3.5.2022, s. 18).

[9] Rozhodnutí Rady 2002/192/ES ze dne 28. února 2002 o žádosti Irska, aby se na ně vztahovala některá ustanovení schengenského *acquis* (Úř. věst. L 64, 7.3.2002, s. 20).

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Uplatňování Dohody mezi Evropskou unií a Vanuatskou republikou o zrušení vízové povinnosti pro krátkodobé pobyty se od 4. února 2023 ve vztahu k občanům Vanuatu zcela pozastavuje.

Článek 2

Rozhodnutí (EU) 2022/366 se zrušuje.

Článek 3

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně